

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Infrastrukturdepartementet

Yttrande över Energimarknadsinspektionens rapport Digital inlämning av uppgifter

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Innehållet i förslaget

I remissen ingår förslag till ändring i förordningen (1978:164) om vissa rörledningar och ändring i förordningen (1995:1145) om redovisning av nätverksamhet. Det ingår också förslag till ändring i naturgasförordningen (2006:1043) och ändring av förordningen (2006:1051) om redovisning och revision av överföring av naturgas, lagring av naturgas och drift av förgasningsanläggning. Slutligen ingår förslag till ändring i förordningen (2006:1203) om redovisning av fjärrvärmeverksamhet.

I sak anges förslaget innebära förslag till ändringar i regelverket i de fall befintliga formkrav utgör ett hinder mot att lämna in handlingar i digital form. Idag anges det finnas det krav på att företagen ska lämna en bestyrkt kopia av årsrapporten. För naturgasföretagen finns det dessutom ett krav på att årsrapporten ska skrivas under på papper. Vid koncessionshanteringen finns idag bestämmelser som innebär krav på att förteckningar över ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheter som berörs av ledningen ska vara bestyrkta. I dagens regelverk anges också att en ansökan ska lämnas in skriftligt i sex exemplar. Utöver ändringsförslagen som tillåter en digital hantering föreslår Energimarknadsinspektionen att kravet på att företagen ska lämna en finansieringsanalys tas bort.

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Bakgrund och syfte med förslaget

I konsekvensutredningen anges att målet med förslagen till ändringar är att förenkla och effektivisera den årliga hanteringen av årsrapporter och revisorsintyg för elnät-, naturgas- och fjärrvärmeföretag. Detta anges ske genom att företagen endast behöver lämna in årsrapporten och revisorsintyget genom en digital hantering en gång i stället för att som idag skicka in uppgifterna både digitalt och fysiskt.

Befintliga formkrav på underskrifter anges bli ett problem när styrelsemedlemmarna inte kan

Postadress
Box 4044, 102 61 Stockholm

Webbplats
www.regelradet.se

E-post
regelradet@regelradet.se

träffas fysiskt på grund av till exempel långa avstånd (internationella styrelseledamöter) eller sjukdom. Detta anges särskilt ha visat sig under den pågående pandemin. Elnäts-, naturgas- och fjärrvärmeföretag ska vidare enligt det nuvarande regelverket skicka in en bestyrkt kopia av årsrapporten och revisorsintyget till Energimarknadsinspektionen. Detta innebär att företagen först redovisar uppgifterna i det elektroniska systemet som myndigheten tillhandahåller och därefter skickar in uppgifterna i pappersform till myndigheten. Detta anges innebära en dubbelhantering som förslagsställaren vill komma till rätta med.

Kravet på särredovisning infördes i ellagen i samband med elmarknadsreformen. Med hänsyn till vikten av offentlig insyn, uppföljning och kontroll infördes att nätägaren årligen skulle skicka in årsredovisningar till nätmyndigheten i enlighet med de principer som gällde enligt aktiebolagslagen. Det anges vara särskilt viktigt att särredovisningen sker i de organisationer eller verksamheter där det förekommer annan verksamhet än nätverksamhet. Motsvarande krav på särredovisning finns för naturgasföretag och fjärrvärmeföretag. Förslagsställaren anser till följd av detta att det finns ett särskilt behov att ha kvar kravet på underskrifter och bestyrkt kopia i redovisningsförfordningarna för elnäts-, naturgas- och fjärrvärmeföretag. Om målet med förenkling och effektivisering ska uppnås bör därför regelverket kompletteras med bestämmelser som gör det möjligt för företagen att lämna in uppgifter genom elektroniska underskrifter och att handlingarna kan överföras elektroniskt till Energimarknadsinspektionen.

Energimarknadsinspektionens målsättning med förslaget till ändring i naturgasförordningen och förordningen om vissa rörledningar anges att ett elektroniskt ansökningsförfarande ska vara tillgängligt och att en komplett ansökan ska kunna skickas in digitalt. Förslagen till ändringar i dessa lämnas mot den bakgrunden. Målet med förslag om ändringar i redovisningsförfordningarna för elnät, naturgas och fjärrvärme anges vara att förenkla för företagen genom att se över och ta bort sådana uppgifter som rapporteras in dubbelt eller som inte längre har ett värde för analyser och uppföljning av företagets verksamheter. Exempel på sådan rapportering som föreslås tas bort är krav på en finansieringsanalys, som i dagsläget inte omfattar alla verksamheter men anges rapporteras även av företag som inte berörs av kravet. Det finns även ytterligare exempel på beskrivningar som klargör bakgrunden till olika delar av det författningsförslag som lämnas i remissen.

Regelrådet gör följande bedömning. Förslagsställaren har redogjort för de utgångspunkter som finns för förslaget på ett utförligt och tydligt sätt.

Regelrådet finner redovisningen av bakgrund och syfte med förslaget godtagbar.

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

I konsekvensutredningen anges följande om *nollalternativet*, alltså om ingen reglering kommer till stånd. När det gäller formkraven för hur årsrapporter ska skrivas under innebär nollalternativet att det även fortsättningsvis blir olika hantering för elnäts-, naturgas- och fjärrvärmeföretag. Elnätsföretag har en möjlighet att underteckna en årsrapport med en avancerad elektronisk underskrift men det saknas bestämmelser om hur den elektroniska handlingen ska överföras till Energimarknadsinspektionen. Naturgasföretag har ett krav på att årsrapporten ska skrivas under av samtliga behöriga ställföreträdare men det står inte något om elektroniska underskrifter eller möjligheter till elektronisk överföring. Slutligen omfattas fjärrvärmeföretag redan av bestämmelser om elektronisk underskrift och elektronisk

överföring av årsrapport. När det gäller formkravet på att en bestyrkt kopia av årsrapporten och revisorsintyget ska lämnas in till Energimarknadsinspektionen innebär nollalternativet att det blir mycket administration och dubbelhantering för både företagen och myndigheten. Det beror på att företagen i och med formkravet både redovisar årsrapporten digitalt och skickar in pappershandlingar.

Det anges att de flesta företag redan i dagsläget använder olika elektroniska förfaranden för att lämna in sin ansökan såsom usb-minne, e-post eller tillgängliga tjänster för elektronisk överföring av handlingar. Nollalternativet anges innebära att företag som ansöker om koncession även fortsättningsvis behöver skicka in bestyrkta fastighetsförteckningar separat, vilket medför extraarbete för företagen samt försvårar ärendehantering hos förslagsställaren eftersom en ansökan om koncession som kommer in via ett elektroniskt förfarande inte är komplett förrän bestyrkta förteckningar inkommer till myndigheten. Förslagsställaren har under 2019 och 2020 mottagit totalt 141 ansökningar om nätkoncession för nya ledningar och 48 ansökningar för befintlig ledning. Ansökningar avseende koncession för naturgas var under 2020 två till antalet. Samtliga nämnda ansökningar kräver att de sökande företagen ska bifoga bestyrkta förteckningar till sin ansökan. Nollalternativet för ansökningar som berörs av förordningen om vissa rörledningar anges innebära att det sökande företaget fortsättningsvis måste skicka in sin ansökan i pappersformat i sex exemplar till Energimarknadsinspektionen. Det innebär en merkostnad för utskrivna ansökningar och portokostnader jämfört med om en alternativ digital lösning fanns.

Det anges bara vara ett fåtal företag som omfattas av kraven på att fylla i en finansieringsanalys idag men trots detta anges det vara väldigt många företag som fyller i den. Nollalternativet anges innebära fortsatt arbete med att lämna in analyserna vilket beräknas vara 3,8 miljoner kr dyrare för företagen än om förslaget genomförs.

När det gäller *alternativa lösningar* anges följande. En alternativ lösning till en digital hantering av årsrapporten och revisorsintyget skulle kunna vara att helt ta bort kraven på underskrifter och bestyrkta kopior av årsrapporten och revisorsintyget för de tre energislagen. Med tanke på att uppgifterna bland annat ligger till grund för besluten om intäktsramar för elnäts- och naturgasföretagen anges det emellertid vara av stor vikt att uppgifterna i årsrapporten är korrekta och att revisorn granskar att årsrapporten är upprättad i enlighet med bestämmelserna. Det är även av betydande vikt för fjärrvärmeverksamheten att uppgifterna är korrekta. Ett annat alternativ anges vara att göra det obligatoriskt för företagen att lämna uppgifterna elektroniskt på en gång. Anledningen till att förslagsställaren inte valt det alternativet är att förslagsställaren bedömer att det behövs en möjlighet till att frivilligt lämna in uppgifterna elektroniskt, särskilt med tanke på att det finns många mindre företag som är inrapporteringskyldiga.

Ett alternativ till att likställa bestyrkta fastighetsförteckningar med elektroniska dokument som verifierats med en elektronisk underskrift skulle vara att helt ta bort kravet om att dessa förteckningar ska vara bestyrkta. Energimarknadsinspektionen bedömer att det är av stor vikt att uppgifterna om vilka som är berörda av att en ny ledning ska byggas är korrekta och att samtliga berörda har möjlighet att lämna synpunkter och bidra till utredningen. Det bör vara det sökande företaget som ansvarar för att listan över berörda fastigheter är korrekt. Inkomna yttranden från fastighetsägare utgör en del av utredningen som ligger till grund för beslutet

och Energimarknadsinspektionen bedömer därför att det inte är lämpligt att ta bort kravet om bestyrkta fastighetsförteckningar.

Ett annat alternativ till kravet om bestyrkta fastighetsförteckningar anges vara att Energimarknadsinspektionen i stället skulle inhämta uppgifter från Lantmäteriet om vilka som kan vara berörda av en ansökan om en ny ledning. Det skulle i praktiken innebära merarbete för Energimarknadsinspektionen och riskera att förlänga handläggningstiden eftersom uppgifterna ska inhämtas av en handläggare hos denna myndighet. Förslagsställaren bedömer att det är det sökande företaget som har en utredningsskyldighet att samråda och inhämta synpunkter från berörda inför planerade projekt, vilket bör innefatta att fastslå vilka fastighetsägare som är berörda. Vidare anger förslagsställaren att det borde vara ineffektivt att företagen inhämtar information från Lantmäteriet inför samråd, men utan att lämna den vidare till Energimarknadsinspektionen för att Energimarknadsinspektionen i ett senare skede ska inhämta samma information från Lantmäteriet. Vad gäller alternativ för ansökningar som berörs av förordningen om vissa rörledningar anser förslagsställaren att det inte finns någon alternativ lösning och förespråkar därför att förordningen bör ändras enligt förslaget vilket möjliggör att även dessa ansökningar kan ges in på elektronisk väg.

En alternativ lösning till att ta bort kravet på att redovisa en finansieringsanalys anges vara att Energimarknadsinspektionen utarbetar instruktioner och anvisningar till hur företagen ska fylla i de uppgifter som finansieringsanalysen ska innehålla. Detta kan genomföras utan ändring av föreskriften. Behovet av kompletteringar och förtydliganden bedöms åtminstone till en början finnas kvar i lika hög grad även med uppdaterade instruktioner och anvisningar. Med detta alternativ behålls kravet att redovisa en finansieringsanalys trots att den av företagen upplevs som såväl betungande som för detaljerad. Förslagsställarens strävan att inte tynga ner företagens inrapportering med onödiga uppgifter kommer således inte att uppfyllas med detta alternativ. Dessutom kommer problemet med att finansieringsanalyserna inte blir helt jämförbara att bestå eftersom företag med blandad verksamhet eller flera redovisningsenheter fortfarande måste använda fördelningsnycklar för att få fram värdena som ska rapporteras in. Slutligen bedömer förslagsställaren att uppgifterna inte skulle användas i större utsträckning än idag.

Regelrådet gör följande bedömning. Det finns en tydlig beskrivning av effekterna av om ingen reglering kommer till stånd. Inte minst är det värdefullt att det finns en bedömning av vad det kostar företagen att lämna finansieringsanalys enligt dagens regler. Även beskrivningen av alternativa lösningar är utförlig och tydlig. Det framgår vilka för- och nackdelar som förslagsställaren bedömer finns med de alternativ som har förkastats. I flera fall anges det också vilka för- och nackdelar som alternativen skulle innebära för de berörda företagen på ett tydligt sätt. Detta är värdefullt.

Regelrådet finner redovisningen av alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd godtagbar.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

Det anges i konsekvensutredningen att delförslaget angående digital hantering av årsrapporter och revisorsintyg stämmer överens med de skyldigheter Energimarknadsinspektionen har enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 910/2014 av den 23 juli 2014 om elektronisk identifiering och betrodda tjänster för

elektroniska transaktioner på den inre marknaden och om upphävande av direktiv 1999/93/EG (eIDAS-förordningen). Syftet med förordningen anges vara att se till att säker elektronisk identifiering och autentisering för åtkomst till gränsöverskridande nättjänster som erbjuds av medlemsstaterna är möjlig. Detta anges även gälla förslagen till ändring i förordningar som reglerar tillstånd.

När det gäller förslag till ändring i förordningar som reglerar tillstånd anges att detta inte står i strid med Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/73/EG av den 13 juli 2009 om gemensamma regler för den inre marknaden för naturgas och om upphävande av direktiv 2003/55/EG. Av artikel 16 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 av den 11 december 2018 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor anges det vidare framgå att det finns krav på att medlemsstaterna ska fastställa tidsfrister för tillståndsförfaranden som avser anläggningar för produktion av förnybar el och tillgångar för anslutning av dessa till elnätet. Det föreligger enligt artikeln även krav på att sökanden ska ha rätt att lämna in handlingar digitalt. Energimarknadsinspektionen anges även ha en skyldighet att tillhandahålla information enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1724 av den 2 oktober 2018 om inrättande av en gemensam digital ingång. Denna förordning anges syfta till att på ett samlat sätt tillhandahålla information, förfarande och hjälp- och problemlösningstjänster för privatpersoner och företag i samband med att de utövar rätten till fri rörlighet inom EU:s inre marknad.

När det slutligen gäller förslag till ändring i redovisningsförordningar angående uppgifter som Energimarknadsinspektionen samlar in anges detta inte stå i strid med Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/34/EU av den 26 juni 2013 om årsbokslut, koncernredovisning och rapporter i vissa typer av företag. I utredningen om genomförande av EU:s nya redovisningsdirektiv konstaterades det att eftersom direktivet överhuvudtaget inte behandlar finansieringsanalyser ger direktivet ingen anledning att ändra eller komplettera den svenska regleringen. Reglerna i ÅRL kunde således behållas i oförändrad form och det överlämnades till god redovisningssed att lämna närmare riktlinjer om vad en finansieringsanalys ska innehålla.

Regelrådet gör följande bedömning. Det finns en utförlig och tydlig beskrivning av hur de olika delarna i förslaget förhåller sig till olika EU-rättsakter på området. Regelrådet kan för sin del inte finna någon annan relevant EU-lagstiftning som uppenbart borde ha beaktats.

Regelrådet finner redovisningen av förslagens överensstämmelse med EU-rätten godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

Avseende förslaget till ändring i redovisningsförordningar angående digital hantering av årsrapporter och revisorsintyg anges att denna ska träda i kraft den 1 januari 2022. Orsaken anges vara att de rättsliga förutsättningarna behöver vara på plats så snart som möjligt på grund av digitaliseringens snabba utveckling och efterfrågan från företagen till följd av den pågående pandemin. Även förslagen avseende tillståndsregler ska träda i kraft den 1 januari 2022. Det är angeläget att de regelverk som reglerar den rättsliga statusen på handlingar som ingår i en ansökan om koncession är på plats så snart som möjligt, eftersom Energimarknadsinspektionen har lanserat en e-tjänst som möjliggör för företagen att ansöka

om koncession genom ett helt elektroniskt förfarande. Även förslaget om vilken information som samlas in föreslås träda i kraft den 1 januari 2022. Det är angeläget att ändringarna är klara så snart som möjligt så företagen slipper lämna uppgifter som Energimarknadsinspektionen inte har användning av. Det anges vara en fördel om företagen kan lämna dessa uppgifter sista gången 2021.

Det anges att Energimarknadsinspektionen kommer att informera på sin webbplats i samband med att myndigheten meddelar de föreskrifter som blir ett resultat av att förslagen i den remitterade rapporten träder i kraft. Vid behov kommer även andra informationsinsatser att genomföras. Ei kommer att följa upp hur många företag det är som lämnar in sina årsrapporter och revisorsintyg digitalt och om behovet av kompletteringar minskat med anledning av förslagen.

Regelrådet gör följande bedömning. Det finns en beskrivning av vilka hänsyn som tagits vid fastställandet av tidpunkt som är tydlig. Det framgår att effekter för företag har vägts in, vilket är värdefull information. Det beskrivs också tillräckligt tydligt hur förslagsställaren ser på behovet av speciella informationsinsatser. Regelrådet noterar att den tid för ikraftträdande som anges i förslaget av allt att döma troligen inte kommer att bli den som väljs för ikraftträdande. Detta har såvitt Regelrådet kan förstå sin grund i att rapporten med myndighetens förslag överlämnades till Regeringskansliet i juli men har remitterats i oktober med en remisstid som upphör i januari 2022, efter den föreslagna tiden. Alldeles oavsett dessa omständigheter framgår det tillräckligt tydligt av vilka skäl som förslagsställaren förordade det föreslagna datumet.

Regelrådet finner redovisningen av särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser godtagbar.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

I konsekvensutredningen anges att det är företag inom elnät, fjärrvärme och naturgas som berörs av författningsförslaget. Det finns totalt cirka 370 företag inom branschen. Företagens storlek varierar från små ekonomiska föreningar med ett tiotal kunder till stora företag med flera hundra tusen kunder. Utöver detta anges mer specifik information om kategorierna elnätsföretag, fjärrvärmeföretag och naturgasföretag.

När det gäller elnätsföretag anges således bland annat följande. Elnätet kan delas in i tre nivåer: transmissionsnät, regionnät och lokalnät. Transmissionsnätet i Sverige förvaltas av Affärsverket svenska kraftnät och regionnäten ägs i huvudsak av Ellevio, Eon och Vattenfall. Lokalnäten ägs till cirka 60 procent av Ellevio, Eon och Vattenfall och resterande del av olika privata och kommunala aktörer. Sammanlagt finns det idag 174 elnätsföretag i Sverige. Av dessa bedriver 157 lokalnätsverksamhet, 20 regionnätsverksamhet och två transmissionsnätsverksamheter eller enbart utlandsförbindelse. Fem företag har både lokalnät och regionnät. Storleken på elnätsföretagen varierar från små ekonomiska föreningar med ett tiotal kunder till stora företag med flera hundratusen kunder. De tre största företagen anges ha cirka 800000 uttagsabonnemang vardera och ytterligare sju företag har mellan 100000 och 300000 abonnemang i uttagspunkt. Dessa tio företag har sammanlagt över 3300000 uttagsabonnemang, medan de tio minsta företagen sammanlagt har färre än 7 000 uttagsabonnemang. Medelvärdet är cirka 36000 uttagsabonnemang per elnätsföretag, medan medianen är betydligt lägre, cirka 11000.

Avseende fjärrvärmeföretag anges följande. Fjärrvärmeverksamhet har sådana stordriftsfördelar som är utmärkande för ett naturligt monopol, vilket innebär att det i de flesta fall endast är lönsamt att ha ett rörsystem för fjärrvärme per distributionsområde. De allra flesta företag som bedriver fjärrvärmeverksamhet gör det integrerat, det vill säga att produktion, distribution och handel sker inom samma företag. Fjärrvärme anges vara den vanligaste uppvärmningsformen i Sverige och anges idag finnas i 265 av landets 290 kommuner. Ungefär två tredjedelar av fjärrvärmenäten drivs av kommunala bolag. Resterande tredjedel av näten drivs av privata eller statliga energikoncerner eller i kommunala förvaltningar.

Det anges att över 90 procent av alla flerbostadshus, något lägre andel av övriga byggnader och lokaler förutom småhus och omkring 15 procent av alla småhus värms med fjärrvärme. 2018 levererades cirka 52 TWh, vilket motsvarar ungefär 50 procent av uppvärmningen i Sverige totalt sett. Storleken på fjärrvärmeföretagen anges variera kraftigt. De största fjärrvärmeföretagen är Eon Värme Sverige AB (Eon Värme), Stockholm Exergi samägt med Stockholm Stad (Stockholm Exergi), Göteborg Energi AB och Vattenfall AB. Dessa företag producerar samtliga mer än 2,5 TWh per år. Därefter följer företag som Tekniska Verken i Linköping AB och Mälarenergi AB (Västerås) som producerar omkring 1,5 TWh fjärrvärme. Det finns förhållandevis många små företag, drygt 110 av totalt 196 företag producerar mindre än 0,1 TWh fjärrvärme årligen. Av dessa producerar ett tiotal mindre än 0,01 TWh per år.

Slutligen anges att drygt 30 av Sveriges 290 kommuner har tillgång till naturgas. Det västsvenska naturgassystemet sträcker sig från Trelleborg i söder till Stenungssund i norr, med en förgrening in i Småland. Det finns även stads- och fordonsgasnät i Stockholmsområdet. Naturgasnätet delas in i fyra verksamhetsområden: transmission, distribution, förgasning och lager. I transmissionsledningarna transporteras gasen långa sträckor under högt tryck. Därefter sker en tryckreducering i mät- och reglerstationer innan det lokala distributionsnätet tar vid för transport till kund. Naturgasnätets verksamhet samt lagrings- och förgasningsverksamhet som är ansluten till ett naturgasnät är ett reglerat monopol. Sammanlagt anges det finnas sju gasnätsföretag i Sverige. Av dessa bedriver sex företag distribution och ett företag bedriver transmission och lagring. Dessutom bedriver ett av de sex företag som bedriver distribution även förgasningsverksamhet. Storleken på gasnätsföretagen varierar från företag med några hundra kunder till företag med cirka 50 000 kunder.

Regelrådet gör följande bedömning. Det finns en tydlig beskrivning både av de berörda företagens totala antal och antal uppdelat på olika former av energitillförsel. De berörda företagens bransch framgår tydligt. Den storleksmässiga beskrivningen av företagen är inte lika tydlig i alla avseenden. Det finns emellertid information som visar hur stor andel av fjärrvärmeföretagen som kan anses vara små företag, definierat utifrån hur mycket energi de levererar. Det finns också information om hur de större företagen kan delas in i olika storlekskategorier baserat på levererad energi. När det gäller naturgasföretagen anges ett spann för storleken baserat på antal kunder som ger en viss uppfattning om variationen. För elnätetsföretagen finns en storleksmässig beskrivning baserad på antal kunder som ger en bild såväl av den totala variationen som något om de olika storleksmässiga grupperingar som finns inom detta spann. Ett vanligt förekommande sätt att beskriva företags storlek i andra sammanhang är att antingen ange antal anställda eller årlig omsättning eller

balansomslutning. Om en beskrivning hade gjorts i dessa termer (antingen i stället för den beskrivning som har valts eller som en komplettering till den befintliga) skulle den storleksmässiga beskrivningen av de företag som berörs av det här förslaget blivit något lättare att jämföra med storleksmässig beskrivning av företag som görs i andra ärenden som Regelrådet granskar. De kriterier som förslagsställaren har valt för att beskriva företagets storlek i detta fall uppfattar Regelrådet likväl som att de också ger en bild av företagets ekonomiska storlek om än beskrivet på ett annat sätt. Beskrivningen är utifrån dessa förutsättningar tydlig och tillräcklig.

Regelrådet finner redovisningen av berörda företag utifrån antal, storlek och bransch godtagbar.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

Administrativa kostnader

Det anges i konsekvensutredningen att företagen ska redovisa årsrapporten och revisorsintyget varje år och att handlingarna enligt det nuvarande regelverket ska skickas in i original eller som bestyrkt kopia. För elnätsföretagen handlar det om två dokument per företag, årsrapport och revisorsintyg. Totalt behöver det lämnas dokument för 179 företag, vilket innebär att 356 pappersdokument ska skickas in till Energimarknadsinspektionen. För naturgasföretagen handlar det om nio företag, vilket innebär 18 pappersdokument och för fjärrvärmeföretagen handlar det om 195 företag, vilket innebär 390 pappersdokument. Totalt blir det 738 handlingar som ska hanteras varje år. Om företagen i stället kan skicka in handlingarna elektroniskt anges det underlätta det hanteringen för företagen. Förslagsställarens uppskattning är att förslaget om att införa elektronisk överföring av årsrapport och revisorsintyg ger en tidsbesparing på en timme per företag och år. År 2019 var det totalt 383 företag som lämnade årsrapport till Ei, 179 elnätsföretag, 9 naturgasföretag och 195 fjärrvärmeföretag. Det anges medföra att företagen kommer kunna spara 1000 kr per år och företag, en besparing på 383000 kr per år för företagen om alla företag lämnar in handlingarna digitalt.

Förslagsställaren bedömer att förslaget att företagen ska kunna använda en elektronisk underskrift för att skicka in bestyrkta fastighetsförteckningar besparar både företagen och myndigheten tid och pengar. Företagen behöver inte skriva ut förteckningarna i pappersformat och skicka in till myndigheten, vilket besparar dem kostnader för utskrifter och porto. Med möjligheten till ett komplett elektroniskt ansökningsförfarande uppskattar förslagsställaren att besparingen för de sökande nät- och gasföretagen totalt blir cirka 1400 kr per år för utskrifts- och portokostnader. Till detta kommer även en besparing hos företagen avseende arbetskostnader för hanteringen av detta.

Vidare anges att så som förordningen om vissa rörledningar är utformad ska en ansökan skickas in i sex exemplar till Energimarknadsinspektionen. Förändringen i förordningen innebär att även dessa ansökningar ska kunna skickas in elektroniskt till myndigheten, vilket bedöms medföra en minskad kostnad för företagen som inte längre behöver skriva ut sina ansökningar i pappersformat och bekosta porto för att skicka in dem till myndigheten. Förslagsställaren bedömer att besparingen både för företag och myndigheten blir marginell eftersom det sällan kommer in en ansökan om koncession enligt rörledningslagen.

Slutligen anges att förslaget att ta bort finansieringsanalysen har framförts av Energimarknadsinspektionen i en tidigare rapport år 2018. Den tidigare rapporten utgick från de uppgifter om kostnaden för årsrapporten som den då aktuella referensgruppen lämnade in. Förslagsställaren uppskattade då att företag som rapporterar in finansieringsanalysen

skulle minska sina kostnader med i snitt 12254 kr per år med denna ändring. De beräkningar som gjordes i den tidigare rapporten anges fortfarande vara relevanta och innebär att företagen kan spara 12254 kr per år och företag genom att kraven på att upprätta en finansieringsanalys tas bort. Det anges att det under 2019 var 163 elnätsföretag, 140 fjärrvärmeföretag och 7 naturgasföretag som upprättade en finansieringsanalys. Detta anges innebära att kostnaden för att upprätta en årsrapport minskar med totalt 1997402 kr för elnätsföretagen, 1715560 kr för fjärrvärmeföretagen och med 85788 kr per år för naturgasföretagen. Totalt en kostnadsminskning för branschen på 3798750 kr.

Regelrådet gör följande bedömning. Beskrivningen av påverkan på administrativa kostnader är överlag tydlig. När det gäller de kostnadsuppgifter som lämnas finner Regelrådet att de i några fall anges med en exakthet på den enskilda kronan när. I sådana fall där en beräkning i grunden bygger på antaganden kan det vara en fördel att i högre grad avrunda till hela tusental eller, i förekommande fall heltal miljoner kr för att indikera att det är en approximation. Detta är inte att se som en brist, men det är en aspekt som kan ha någon pedagogisk betydelse. Det är också några kostnadsförändringar som inte har kvantifierats och beskrivningen hade kunnat bli ytterligare något tydligare om även dessa hade uppskattats. Även detta är emellertid en fråga om förbättringspotential snarare än en brist. Som helhet betraktad är beskrivningen fullt tillräcklig.

Regelrådet finner redovisningen av påverkan på administrativa kostnader godtagbar.

Andra kostnader och verksamhet

Inget anges i konsekvensutredningen om påverkan på andra kostnader och verksamhet.

Regelrådet gör följande bedömning. Det finns en tydlig beskrivning av kostnadspåverkan som förslagsställaren har kategoriserat som administrativa kostnader. Regelrådet delar också uppfattningen att de kostnadsförändringar, som har refererats ovan, åtminstone delvis är att se som administrativa kostnader. Det hade under dessa förutsättningar varit önskvärt att för tydlighetens skull ange explicit vilken bedömning som förslagsställaren gör av om det skulle bli påverkan för företagens andra kostnader (exempelvis investeringskostnader, produktionskostnader eller dylikt) och verksamhet. Regelrådet finner inget som talar för att det aktuella förslaget skulle ge en sådan kostnadspåverkan och det finns också information om att förslagsställaren inte ser att det blir annan påverkan för företagen än den som nämnts under specifika rubriker. Det är möjligt att förslagsställaren har inkluderat frågan om påverkan på andra kostnader i denna mer generella formulering, men detta går i så fall inte att direkt utläsa av beskrivningen. Eftersom det likväl får anses tydligt att det aktuella förslaget direkt berör administrativa kostnader och eftersom det är svårt för Regelrådet att se att någon annan kostnadspåverkan utöver den som har beskrivits kan bli aktuell, kan avsaknaden av tydlig information om påverkan på andra kostnader och verksamhet anses godtagbar givet förutsättningarna i ärendet, även om en kortfattad text med förslagsställarens bedömning i detta avseende hade varit önskvärd.

Regelrådet finner, utifrån förutsättningarna i ärendet, avsaknaden av redovisning om påverkan på andra kostnader och verksamhet godtagbar.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

Det anges i konsekvensutredningen att inget av förslagen påverkar företagens konkurrensförhållanden.

Regelrådet gör följande bedömning. Det skulle ha kunnat förbättra konsekvensutredningens transparens något om förslagsställaren hade motiverat sin bedömning. Regelrådet finner emellertid inget som talar mot bedömningen och befintlig beskrivning kan anses tillräcklig.

Regelrådet finner redovisningen av påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag godtagbar.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

I konsekvensutredningen anges att förslaget inte kommer att påverka berörda företag utöver det som redan har nämnts i konsekvensutredningen.

Regelrådet gör följande bedömning. Regelrådet finner inget i konsekvensutredningen eller remissen i övrigt som talar emot förslagsställarens bedömning.

Regelrådet finner redovisningen av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden godtagbar.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

Det anges i konsekvensutredningen avseende förslaget till digital hantering av årsrapporter och revisorsintyg att dessa ändringar innebär en möjlighet att lämna in handlingarna digitalt och inte är obligatoriska. Förslagsställarens bedömning är att det inte behöver tas någon särskild hänsyn till små företag med anledning av ändringarna eftersom det varken är tvingande eller innebär någon kostnadsökning för något företag. Samma bedömning görs avseende de föreslagna ändringarna i regler som rör tillstånd. När det gäller ändringarna i uppgifter som Energimarknadsinspektionen samlar in anges att ingen särskild hänsyn behöver tas till mindre företag eftersom dagens krav på att upprätta en finansieringsanalys endast omfattar de större företagen.

Regelrådet gör följande bedömning. Det framgår vilken bedömning som förslagsställaren gör och även varför denna bedömning görs. Informationen är tydlig.

Regelrådet finner redovisningen av särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning godtagbar.

Sammantagen bedömning

Regelrådet finner att konsekvensutredningen, utifrån förutsättningarna i ärendet, håller tillräcklig kvalitet i alla avseenden. Det hade visserligen varit önskvärt med en tydlig bedömning avseende påverkan på andra kostnader men utifrån förutsättningarna i ärendet är frågan av mindre betydelse.

Regelrådet finner därför att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Stöd till regelgivare i konsekvensutredningsarbetet finns i [Tillväxtverkets handledning för konsekvensutredning](#).

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 12 januari 2022.

I beslutet deltog: Claes Norberg, ordförande, Anna-Lena Bohm, Hans Peter Larsson och Lennart Renbjer.

Ärendet föredrogs av: Per Högström.

Claes Norberg
Ordförande

Per Högström
Föredragande